

KPMG Accountants N.V.
Postbus 74500
1070 DB Amsterdam

Laan van Langerhuize 1
1186 DS Amstelveen
Telefoon (020) 656 7890
www.kpmg.nl

Voorzitter Monitoring Commissie Corporate Governance Code
T.a.v. mevr. mr. P.F.M. van der Meer Mohr
p/a Ministerie van Economische Zaken
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Amstelveen, 15 april 2022

Betreft: KPMG-reactie consultatie actualisatie Corporate Governance Code

Geachte mevrouw Van der Meer Mohr,

Met belangstelling hebben wij het voorstel van de Monitoring Commissie Corporate Governance Code ('de Commissie') voor de geactualiseerde versie van de Nederlandse Corporate Governance Code ('de Code') gelezen. Een sterke corporate governance is essentieel voor het functioneren van onze economie en vormt de basis voor een gezond bedrijfsleven. Als externe accountant steunt KPMG alle voorstellen die hieraan bijdragen.

De afgelopen jaren hebben zich in binnen- en buitenland ontwikkelingen voorgedaan die een verdere actualisatie van de Code wenselijk maken. Wij verwelkomen daarom de actualisatie van de Code. Wij zien bovendien kansen om de voorschriften voor een sterke corporate governance verder aan te laten sluiten bij de maatschappelijke verwachtingen. Daarvoor doen wij in deze brief suggesties. Hiermee sluiten wij aan bij de meer uitgebreide reactie van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA).

1. Invoering verklaring omtrent risicobeheersing (VOR)

Wij begrijpen dat de invoering van de VOR, inclusief assurance door een externe accountant, een controversieel onderwerp in de Code is tussen de schragende partijen. Tegelijkertijd zien wij de VOR als een kans om de kwaliteit van corporate governance én accountantscontroles verder te versterken. In het maatschappelijke debat wordt in toenemende mate belang gehecht aan de VOR en ook in de politiek lijkt er draagvlak voor invoering van deze kwaliteitsbevorderende maatregel, die is gebaseerd op aanbevelingen van de Commissie toekomst accountancysector (Cta, 2020) en uitgewerkt in het wetenschappelijke rapport 'Versterking verantwoordingsketen' van de Universiteit Leiden (2021). Wij pleiten voor zelfregulering in de vorm van een breed gedragen oplossing en daarom steunen wij de opname van de VOR in de Code, inclusief assurance door een externe accountant.

Document classification: KPMG Public

© 2022 KPMG Accountants N.V., een naamloze vennootschap ingeschreven in het handelsregister in Nederland onder nummer 33263683, is lid van het KPMG-netwerk van zelfstandige ondernemingen die verbonden zijn aan KPMG International Limited, een Engelse entiteit. Alle rechten voorbehouden.

Op al onze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing zoals gedeponneerd bij de rechtbank te Amsterdam onder nummer 43/2018, die wij u op verzoek toezenden.

Monitoring Commissie Corporate Governance Code

Betreft: KPMG-reactie consultatie actualisatie Corporate Governance Code
Amstelveen, 15 april 2022

2. Verplichte rapportage over continuïteit

De Commissie legt terecht focus op de langetermijnwaardecreatie van een vennootschap. In dit kader is het een gemiste kans om de verplichte rapportage over continuïteit van de ondernemingsleiding niet in de Code te verankeren. Deze rapportage voorziet in een onderbouwing van de continuïteit van de onderneming als onderdeel van het bestuursverslag. Wij zijn voorstander van een Nederlandse variant van het 'viability statement' zoals is opgenomen in de UK Corporate Governance Code. In deze verklaring geeft het bestuur over een relevante, zelf te bepalen, periode aan hoe zij de vooruitzichten heeft beoordeeld en of zij een redelijke verwachting heeft dat de onderneming deze periode blijft voortbestaan. Daarbij merken wij op dat de externe accountant de (toekomstige) verantwoordelijkheid heeft om een uitspraak te doen over de continuïteit van de onderneming, terwijl het management – dat primair de verantwoordelijkheid heeft voor de bedrijfsvoering – geen expliciete verantwoordelijkheid heeft om hier een uitspraak over te doen.

3. Communicatie tussen RvC en aandeelhouders over accountant

De Commissie heeft de Cta-aanbeveling om de communicatie tussen de RvC en aandeelhouders te verbeteren over de wijze waarop de opdrachtverlening aan, en het toezicht op, het functioneren van de externe accountant heeft plaatsgevonden, niet overgenomen. De Universiteit Leiden heeft deze aanbeveling verder uitgewerkt in 'interventie' 4.3.14 en 4.3.15 in het rapport 'Versterking verantwoordingsketen'. De onderzoekers concluderen dat een betere communicatie tussen RvC en aandeelhouders over de accountant de corporate governance ten goede komt. Wij bepleiten daarom opname van de aanbeveling in de Code.

Overige suggesties

Langetermijnwaardecreatie, diversiteit en inclusie

Wij omarmen de verdere verbreding van de Code in de richting van (maatschappelijk) relevante thema's als langetermijnwaardecreatie, diversiteit en inclusie. *Environmental, Social en Governance* (ESG) vraagstukken worden snel belangrijker en vragen om een nieuw perspectief. Dat zien wij terug in de veranderende wensen van het maatschappelijk verkeer, bij de organisaties die wij controleren en bij de ontwikkeling van nieuwe wet- en regelgeving, waaronder in de Europese Unie. Het verdient aanbeveling om als Code nauw op deze ontwikkelingen te blijven aansluiten.

Onderbouwing monitoring interne risicobeheersings- en controlesystemen

De Commissie heeft in best practice bepaling 1.2.3 opgenomen dat het bestuur van een vennootschap de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen monitort en tenminste jaarlijks een systematische beoordeling uitvoert van de opzet en de werking van deze

Monitoring Commissie Corporate Governance Code

*Betreft: KPMG-reactie consultatie actualisatie Corporate Governance Code
Amstelveen, 15 april 2022*

systemen. Het bestuur houdt hierbij onder meer rekening met de bevindingen van de externe accountant, zonder dat duidelijk wordt welke werkzaamheden van de externe accountant hieraan ten grondslag liggen. Bij de reguliere jaarrekeningcontrole is de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen geen onderwerp van de controle, terwijl dat bij een afzonderlijke opdracht tot assurance bij de VOR wel het geval is (zoals toegelicht onder 1). De monitoring van de interne risicobeheersings- en controlesystemen heeft alleen effect als deze monitoring ook onderbouwd wordt en dat pleit er eens te meer voor om de VOR inclusief assurance door de accountant op te nemen in de Code.

Tot slot

Graag blijven wij in gesprek over een sterke Nederlandse corporate governance. Wij denken graag mee en zijn uiteraard beschikbaar om deze reactie nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Stephanie Hottenhuis
CEO | Voorzitter Raad van Bestuur KPMG N.V.
Bestuurder KPMG Accountants N.V.